

1. Les nostres terres a la Prehistòria

- La Catalunya actual està habitada des de fa uns **800 000 anys**. Els primers pobladors (**Paleolític**) eren nòmades i vivien en coves, balmes o campaments a l'aire lliure; van començar a fer pintures rupestres.
- Els pobladors del VI mil·leni a.C. (**Neolític**) construïen poblats de cabanes. També van explotar les mines de variscita de Gavà.
- A inicis de l'**Edat dels Metalls** es van construir molts monuments megalítics i poblats emmurallats, també es va fabricar ceràmica campaniforme.

2. Els pobles colonitzadors i els ibers a Catalunya

- La **cultura ibèrica** es va formar a mitjan segle VI a.C. Al nostre territori hi vivien diversos pobles ibèrics: laietans, indigets, ilergets, ausetans, etc. Vivien en poblats elevats i emmurallats on s'han conservat restes de la vida quotidiana i també objectes rituals, així com inscripcions fetes amb els signes de l'escriptura ibèrica.
- Diversos pobles colonitzadors van tenir contacte amb els ibers de les nostres terres:
 - **Fenícis**: van arribar pel sud de la Península des del nord d'Àfrica. No van fundar colònies a la Catalunya actual però igualment van comerciar amb els pobles ibèrics.
 - **Grecs**: van arribar al segle VI a.C., també per comerciar amb els ibers (els venien ceràmica, armes i teixits i els compraven matèries primeres). Van fundar, al 590 a.C., la colònia d'**Empòrion**: primer va ser un petit emplaçament (Paleòpolis), que es va expandir i es convertí en un centre comercial molt important (Neàpolis).
 - **Cartaginesos**: van desplaçar els grecs en la influència comercial. També van dominar militarment.

3. Els romans a Catalunya

- Els romans van arribar a Empúries l'any **218 a.C.** per derrotar els cartaginesos. Un cop expulsats, van **ocupar ràpidament** les nostres terres, ja que només els ibers de l'interior s'hi van oposar.
- La **romanització** va ser intensa:
 - Antigues **ciutats** es van adaptar a l'estructura romana (*Emporiae*) i se'n van fundar de noves (*Tarraco*, *Barcino*, etc.). En totes es van construir **edificis públics i infraestructures**, molts dels quals ens han arribat fins avui.
 - Es va comunicar el nostre territori amb la resta de l'Imperi a través d'una **xarxa de calçades** (Via Augusta) i dels **ports marítims** (Tarragona, Empúries).

4. Orígens de Catalunya

- Quan va caure l'Imperi romà, al segle V, les nostres terres van ser ocupades pels **visigots**.
- Entre els anys 720 i 725 el territori català fou conquerit pels **musulmans**:
 - Una part, la **Catalunya Nova**, es va mantenir sota domini musulmà fins al segle XII.
 - La **Catalunya Vella**, en canvi, al segle IX ja va ser conquerida per Carlemany, el rei franc. Hi va crear la **Marca Hispànica**, com a frontera que el protegia dels musulmans, i aquesta es va organitzar en **comtats** que depenien del seu regne. Però al final del segle X, el comte de Barcelona **Borrell II** va trencar el pacte de fidelitat amb els francs.

5. La Corona d'Aragó

- L'any 1137 el comte de Barcelona, **Ramon Berenguer IV**, es va casar amb la filla del rei d'Aragó, **Peronella**; es crea així un nou regne: la Corona d'Aragó, el primer rei del qual serà el fill d'ambdós, **Alfons I el Cast**.
 - La Corona d'Aragó tenia un exèrcit poderós que li va permetre ampliar el seu territori i convertir-se en una **potència marítima i comercial**:
 - A mitjan segle XII, Ramon Berenguer IV va conquerir als musulmans part de les terres de la **Catalunya Nova**.
 - Al segle XIII Jaume I el Conqueridor va començar l'expansió mediterrània ocupant el **regne de València** i les illes de **Mallorca** i **Eivissa**.
 - Als segles XIV i XV es van incorporar a la Corona **Nàpols**, **Sardenya**, **Sicília**, **Atenes** i **Neopàtria**.
-